

SUBKULTURY MŁODZIEŻOWE

Subkultury są w pewnym stopniu zjawiskiem autentycznym dlatego, że zaspokajają niektóre potrzeby młodych ludzi nie mogących znaleźć sobie miejsca w normalnym życiu. Są zatem miejscem wyzwania się frustracji ale również uzewnętrznieniem problemów współczesnego świata. Młodzież intensywnie poszukuje własnej tożsamości i autentycznego stylu życia.

Subkultura to nieformalna grupa osób działająca według odrębnych wzorów i zasad postępowania. Jej członkowie nie przestrzegają zwyczajowo przyjętych w społeczeństwie norm. Osoby należące do tych podkultur to zazwyczaj ludzie bardzo młodzi, uczniowie szkół średnich, studenci.

Na polskim gruncie ruchy te pojawiły się z dużym opóźnieniem w stosunku do zachodu Europy i Stanów Zjednoczonych. Dziś wracają one w postaci mody, muzyki i określonej ideologii. Jednocześnie już nie bulwersują tak jak miało to miejsce w latach 60-tych, ale raczej stanowią dobrą pożywkę dla kultury masowej i awangardowej sztuki.

Młodzież na całym świecie stanowi grupę najbardziej zagrożoną: biedą, bezrobociem, czasem brakiem dachu nad głową. Zaangażowanie w działalność subkulturową oznacza również popularność związków nieformalnych i układów międzyludzkich, gdzie ludzie ciągle poszukują własnej tożsamości. Rozwój subkultury uzależniony jest zatem od „trendów” ogólnospołecznych.

DRESIARZE- dresiarzami zostają najczęściej osoby zakompleksione. Obawa przed uznaniem za słabeusza sprawia, że dresiarz zrobi wszystko, by otoczeniu pokazać jaki to on jest silny. Obawa ta najczęściej ma swoje korzenie w domu rodzinnym. Brak uwagi ze strony rodziców oraz konflikty w domu sprawiają, że kandydat na dresiarza czuje się nic nie warty, szuka więc uznania wśród kolegów z podobnymi problemami. Dresiarz im groźniej wygląda, tym bardziej czuje się bezradny wobec otaczającej go rzeczywistości, czuje się niekochany i niepotrzebny.

Dresiarzy można podzielić na kilka grup: przestępcy (złodzieje samochodów, kieszonkowcy, dealerzy narkotyków), dresiarze z przekonania- to ci zakompleksieni.

PSEUDOKIBICE- czyli szalikowcy- należą do grupy podkultur młodzieżowych odznaczających się wyjątkowo agresywnymi formami zachowania, brutalnością, wulgaryzmem języka i wandalizmem.

Uzbrojeni w kastety, noże, brzytwy, łańcuchy czy inne przedmioty budzą respekt otoczenia. Przynależność do grupy podkreślają swoim strojem, symbolizującym barwy klubowe- najczęściej są to szaliki w kolorach klubów sportowych, którym kibicują.

Cechuje ich przede wszystkim poczucie bezkarności, a zażywane środki narkotyczne i picie alkoholu pobudzają do agresji. Uważa się, że są to ludzie, którzy nie potrafią sami podjąć decyzji, tylko muszą być prowadzeni za rączkę.

Potrafią zaistnieć tylko w grupie, pojedynczo są bezradni jak dzieci.

Jest to subkultura sytuacyjna, bo szalikowcem nie jest się na co dzień, ale w dniu meczu.

Psychologia tłumu sprawia, że dla szalikowców kibicowanie określonej drużynie stanowi czynnik potwierdzenia grupowej tożsamości. Nie liczy się gra, sport, zawody, ale to czy dana grupa potrafi się czymś wyróżnić z tłumu.

Przynależność do szalikowców ma destruktywny wpływ na psychikę młodzieży, której imponuje agresywne, brutalne zachowanie innych. Zdarza się, że osobnicy, którzy weszli w konflikt z prawem uchodzą w młodzieżowych kręgach za bohaterów.

SKEJCI- ogólnie skejta można poznać po za dużym ubraniu. Spodnie szerokie trzymające się tylko na pasku, bluza najczęściej z kapturem.

Można ich podzielić na : skejtów jeżdżących na rolkach i skejtów graficiarzy.

Skejci słuchają w Polsce Hip- Hop, a w Ameryce- Skate Punku.

Graficjarze nocami podpisują się na ścianach bloków, lub pociągach. Ogólnie nie lubiani przez społeczeństwo subkulturowe, uważani za wandalów.

GRACZE- jak każdy, gracze szukają ucieczki od rzeczywistości, tyle że nie w alkohol lub narkotyki ale w gry komputerowe. Są najbardziej pokojową subkulturą ze wszystkich wymienionych. Swoją agresję wyładowują w grach komputerowych przenosząc się do innego świata.

Graczy można podzielić na dwie grupy: PeCeciarzy (mają własny komputer w domu, a kiedy nie grają w domu robią to w specjalnych gralniach.

PeCeciarze w przyszłości przeradzają się w informatyków) i Konsolowców (to posiadacze PlayStation, charakteryzuje ich większy fanatyzm względem gier niż PeCeciarzy, to konsolowcy grają 8 godzin dziennie, a czasami zarywają nawet pół nocy.

HIPPISI- inaczej- Dzieci Kwiaty-ruch, który charakteryzuje się tym, że na transparentach wypisywano znane dziś hasła: wolnej miłości, powrotu do natury, pacyfizmu, dostępu do narkotyków, tolerancji w zakresie wyboru sposobu życia, zachowania i ubioru. Wtedy też po raz pierwszy zmanifestowano stosunek do narkotyków, rozdawano bezpłatne papierosy z marihuaną i LSD.

Długowłosi i ekstrawagancko ubrani stanowili wstydlivy problem. Dziś w młodzieżowym slangu zwie się ich „pacyfistami”, lub „jezuskami”- ze względu na długie włosy noszone bez grzywki, które beładnie opadały na czoło.

ROLLERZY I TEDSI- wyłonili się w latach 50-tych jako sympatycy muzyki Elvise Presleya. Propagowali model twardego faceta, kopiowali fryzury Presleya. Ubierali się w kurtki z aksamitnymi kołnierzykami, wysokie buty i wąskie spodnie.

KILERZY- po angielsku morderca lub zabójca. Znani głównie w USA i Anglii. Włosy malowali w kolorze popielatym, a wargi w kolorze czarnym. Uważali się za czcicieli śmierci.

ROCKERSI- pojawili się w latach 50-tych w USA, niektórzy z rodowodem przestępczym. Noszą czarne kurtki skórzane, a ich ulubionym zajęciem jest jazda na ciężkim motorze typu Harley Davidson. Są uczestnikami burd ulicznych i napadów rabunkowych. W Anglii i USA nazywano ich „krwawymi diabłami”, a w Niemczech „małpie łby”, „psy łańcuchowe”, „szczury”. Przechodniów straszili hokenkrojcami- żelazny krzyż, trupimi czaszkami, diabelskimi głowami.

Lider miał w grupie władzę dyktatorską. Byli hermetyczni i niedostępni dla badaczy. Wierzyli, że ludzie się ich panicznie boją. Każdy rocker miał wytatuowane swoje imię, a dziewczyna imię „swojego właściciela”. Żeby przynależć do grupy trzeba było popełnić jakieś przestępstwo. Wycofanie się z grupy przyjmowano jako zdradę.

SKINHEADZI- pierwszy raz pojawili się w Wielkiej Brytanii w połowie lat 70-tych i istnieją do dziś. Wywodzą się głównie z ubogich rodzin i dzielnic robotniczych. Część z nich wzrastała w klimacie półświatka- pomiędzy alkoholikami, prostytutkami i kryminalistami. Ich podkultura wyrasta z poczucia nicości życia, jego bezsensu i monotonii. Utożsamiają się z ruchami, które preferują kult siły min. z organizacjami faszystowskimi. Wśród nich jest wielu bezrobotnych.

Napadają na Turków, Arabów, Hindusów, Pakistańczyków i Murzynów. Nienawidzą Żydów, komunistów, hippisów i homoseksualistów.

Stanowią problem wielu krajów Europy. Tworzą bowiem młodzieżowe gangi, w których dominują mężczyźni- kobiety są w mniejszości.

Gangi powstają przede wszystkim w wielkich aglomeracjach przemysłowych, w dzielnicach najbiedniejszych bądź peryferyjnych. Nie pracują na stałe- chwytają się zajęć dorywczych, aby zarobić na życie i ubranie.

Po ulicach chodzą grupami, noszą wygolone głowy, na których niektórzy tatuują swastyki; podwinięte dzinsy i glany. Wszyscy noszą jednakowe granatowe kurtki, od wewnątrz

pomarańczowe zwane Heyersami. Nie mają sprecyzowanej ideologii, sprzeciwiają się wszystkiemu co im nie odpowiada.

Są nietolerancyjni, wierzą tylko w jedną rację- siłę. Przemoc stosują przy każdej nadarzającej się okazji, mają wewnątrz grupową hierarchię podporządkowania.

GITOWCY- pojawili się w Polsce w latach 70-tych, tworząc pod względem struktury rodzaj zamkniętego klanu, w obrębie którego preferują styl życia oparty na kulcie siły, przemocy i podporządkowania. Zasady te mają zastosowanie w modelu „drugiego życia”- w domach poprawczych i zakładach karnych. Obecnie w Polsce ten rodzaj subkultury dominuje w warunkach odosobnienia, pozbawienia wolności. Gitowcy stworzyli swoiste zasady, język migowy oraz specyficzny żargon niezrozumiały dla niewtajemniczonych.

PUNKI- mają rodowód angielski, samo słowo „punk” oznacza tyle co śmieć, rzecz wstrętna. Najważniejszym punktem spotkań polskich punków stał się Festiwal Rockowy w Jarocinie, w czasie którego szokują otoczenie strojem, fryzurą, sposobem bycia, językiem.

Bunt polskiego punka kieruje się przeciwko wojnie, fabryce, szkole, zbrojeniom, zagrożeniu środowiska naturalnego. Są agresywni i pesymistyczni, zdobywali popularność w wyniku licznych prowokacji, skandali związanych min. z występami punk- rockowych zespołów.

POPPERSI- powstał w latach 60-tych. Przywiązują wagę do zewnętrznej elegancji: stroju i fryzury. Są zawsze zgodni z panującą modą. Włosy zawsze czyste i pachnące. Lubią na siebie zwracać uwagę. Potrafią się przystosować w zamian za karierę i dobrobyt.

RUCH ŚWIADOMOŚCI KRISHNY- jest to jedna z sekt religijnych stanowiących wspólnotę o charakterze subkulturowym. Wyznawcy tworzą komuny (rodziny), w obrębie których rozwija się rytuał religijny, kult przywódcy- lidera, nauczyciela, który jest jednocześnie autorytetem moralnym.

METALOWCY- sympatycy muzyki metalowej, noszą długie włosy, kolczyki w uszach, czarne skórzane kurtki- na które nakładają dżinsowe kamizelki z wypisanymi nazwami zespołów muzycznych. Często wdają się w bójki ze skinheadami.

DEPECHOWCY- fani zespołu Depeche Mode. Naśladują ubiorem i fryzurą wykonawców tegoż zespołu. Chodzą ubrani na czarno lub czarno- białe, nie są agresywni.

SATANISCI- noszą czarne, skórzane kurtki z wizerunkiem diabła lub głowy kozła, buty „oficerki”, emblematy w kształcie odwróconego krzyża lub trzech szóstek (czasem w formie tatuażu), słuchają muzyki black- metal.

STREETBOY (streetgangs)- tak są zwani w USA bandy uliczne, pojawili się w latach 50-tych, skupiają głównie nastolatków, których rodzice są często bez pracy. Zamieszkują slumsy zamieszkałe kiedyś przez murzynów i Portorykańczyków. Do walk między sobą używają noży, łańcuchów i pałek, toczą regularne bitwy uliczne, wśród nich działają także gangi dziewczęce.

Te nieregularne grupki młodzieżowe często przekształcają się w grupy przestępcze zagrożone bezrobociem, dyskryminacją i nędzą. W ich skład wchodzi ludzie młodzi, nieprzystosowani do środowiska, którzy agresywnym zachowaniem rozładowują swoje kompleksy i stesy.

RASTAFARIANIE- noszą na głowach wielkie wełniane czapki, spod których wystają „dredy”- długie włosy splecione w kilkadziesiąt warkoczyków,

nie rozwiązywane i nie myte przez dłuższy okres czasu, z których powstają zmechaczone „rurki”. Noszą luźne stroje o barwach: żółty, zielony, czerwony (barwy Etiopii).

Nazwa tego ruchu wywodzi się od imienia cesarza Etiopii- Rasta Farii I. Podstawowe elementy doktryny Rastafarian wywodzą się z poglądów Marcusa Garveya urodzonego na Jamajce, który szczególną popularność zyskał w początkach XX wieku i ogarnięty był pasją stworzenia w Afryce ogólnie murzyńskiego państwa. Podkreślał ich związek ze starą afrykańską kulturą, mówił o jedności świata murzyńskiego. Dzięki jego poglądom, Czarni przestali wstydzić się swego koloru skóry i zaczęli wierzyć w swą siłę i własne możliwości. Zaczęli sięgać do źródeł swej kultury oraz ożywili korzenie tradycji.

Poprzez muzykę reggae idea ta nabrała nowych wymiarów. Muzykę, która nawiązywała poprzez problemy społeczne i polityczne występowały coraz wyraźniej jako tematy wielu pieśni, a muzycy reggae stawali się szamanami, komentatorami codzienności i prorokami. Najbardziej znany-Bob Marley- mówił, że jego muzyka nie jest tylko dla czarnych. Sam miał białego ojca i czarną matkę.

Rastafarianie używali marihuany, uważali, że alkohol niszczy ludzi od środka a „zioło” jest „uzdrowieniem człowieka”.

Bibliografia:

1. Leśniak M.: Grupy młodzieżowe w Polsce. Mały słownik subkultur młodzieżowych.
2. Mullert T.: Młodzieżowe podkultury.
3. Krieger D.: Dzieci świata.
4. Internet.

zebrała i opracowała Magdalena Staszak- Gaworska